

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2S/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8020200044
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8020200044.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a sudcov JUDr. Moniky Tobiašovej a JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. v právnej veci žalobcu C.. Z. T., nar. XX. U. XXXX, bytom R.. T.. F. XX, XXX XX P. proti žalovanému Centru právnej pomoci, Námestie slobody 12, 810 05 Bratislava 15, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného sp. zn. XXXXX/XXXX-PO ČRZ:XXXXX/XXXX zo dňa 24. augusta 2017 na základe podanej správnej žaloby takto

rozhodol:

Žalobu zamietla.

Nepriзнаva účastníkom náhradu trov konania.

Priзнаva žalobcovi náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I.

Závery správnych orgánov

1. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný sp. zn. XXXXX/XXXX-PO ČRZ:XXXXX/XXXX dňa 24.08.2017 rozhodol tak, že odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie Centra sp. zn. 1N XXXX/XX-KaPO, ČRZ:XXXXX/XXXX zo dňa 09.05.2017 o zastavení konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci v celom rozsahu potvrdil.

2. Výrok rozhodnutia odôvodnil tým, že dňa 15.2.2017 bola Centru právnej pomoci (ďalej len Centrum) doručená žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci vo veci ústavnej sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR, v ktorej okrem iného uviedol v Časti B „Ústavnú sťažnosť proti UZ 2Obdo 5/2016 pre porušenie Európskeho dohovoru o ľudských právach a ústavy SR o spravodlivom súdnom procese. Dovoľujem si požiadať zastupovanie p. JUDr. F.“ Žalobca návrh odôvodnil hrozbou zmeškania lehoty, predbežným rozhodnutím bol žalobcovi priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci, bol mu určený advokát JUDr. F. na spísanie a podanie ústavnej sťažnosti.

3. Ďalej žalovaný v rozhodnutí dôvodil, že vyzval žalobcu odstrániť nedostatky svojho podania, doložil fotokópie dokladov podľa výzvy, keďže žiadosť o poskytnutie právnej pomoci neobsahovala všetky doklady potrebné na preukázanie tvrdení dôležitých pre zistenie skutkového stavu a ďalších skutočností, pričom ich v rozhodnutí vymenoval, súčasne žalobcu poučil, že konanie o návrhu žalobcu zastaví, ak v určenej lehote požadované doklady nedoloží a nevyjadrí sa. Túto výzvu prevzal 3.4.2016 a svoju povinnosť v stanovenej lehote nespĺnil, doklady na posúdenie stavu materiálnej núdze nepredložil. Preto Centrum konanie zastavilo.

4. Proti rozhodnutiu podal žalobca dovolanie. Doplnil výplatnú pásku manželky za obdobie apríl 2017, ktorá však nebola predmetom výzvy, požadované doklady s odvolaním nepredložil, ustanovenia Správneho poriadku o autoremedúre tak nemohli byť aplikované, o odvolaní rozhodla riaditeľka Centra na návrh osobitnej komisie. Citoval § 10 ods. 1, § 6 ods. 1 písm. b), § 8, § 25 zák. č. 327/2005 Z.z., § 3 ods. 1 a § 32 ods. 1 Správneho poriadku. Vzhľadom na to, že žiadateľ bol riadne vyzvaný na predloženie potrebných dokladov, a zároveň poučený o následkoch nedoplnenia dokladov, a tieto ani nedoplnil a boli potrebné pre posúdenie stavu materiálnej núdze, nebolo možné presne a úplne zistiť splnenie zákonom stanovených podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci. Záverom v rozhodnutí citoval § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku a konštatoval, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto riaditeľka na návrh osobitnej komisie potvrdila rozhodnutie Centra.

II.

Žalobné dôvody

5. Správnou žalobou zo dňa 28.10.2017 doručenou správneému súdu dňa 30.10.2017 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného sp. zn. XXXXX/XXXX-PO-ČRZ:XXXXX/XXXX zo dňa 24.08.2017.

6. V dôvodoch uviedol najskôr okolnosti týkajúce sa výplatných pásovk manželky, ktoré mu mal žalovaný vytýkať v rozhodnutí, a to napriek tomu, že žalovaného pravidelne informuje o príjme manželky, osobne nosí výplatné pásky, ak ich má k dispozícii, pričom za obdobie jún až september 2016 a január 2017 nemala príjem, teda žalovaný požaduje výplatné pásky, ktoré neexistujú, čo je podľa žalobcu hrubým porušením zákona. Konanie žalovaného považuje za nezákonné, keďže on si splnil všetky povinnosti.

III.

Vyjadrenie žalovaného k žalobe

7. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 19.12.2017 navrhol žalobu zamietnuť. V plnej miere sa stotožnil s napadnutými rozhodnutiami, popísal priebeh konania počnúc podaním žiadosti žalobcom o poskytnutie právnej pomoci, pokračujúc požiadanim o predbežné poskytnutie právnej pomoci, čomu bolo vyhovené a žalobcovi bol určený advokát Mgr. D. F., pokračujúc zisťovaním nároku na poskytnutie právnej pomoci výzvami adresovanými žalobcovi na odstránenie nedostatkov podania a preukázanie tvrdení dôležitých pre zistenie skutkového stavu, pričom bol poučený o možnosti zastavenia konania ak doklady nedoloží, ku skutočnostiam sa nevyjadrí. Vzhľadom na to, že žalobca svoju povinnosť nespĺnil Centrum rozhodnutím zo dňa 9.5.2017 zastavilo konanie o riadnom nároku na poskytnutie právnej pomoci, proti ktorému žalobca podal odvolanie a priložil k nemu výplatnú pásku manželky za apríl 2017, ktorá však nebola predmetom výzvy orgánu prvého stupňa. Centrum opätovne požiadalo žalobcu o predloženie potvrdení o čistom príjme manželky za potrebné obdobie, ktoré však žalobca znovu nepredložil, pričom ide o jednu z obligatórnych podmienok pre priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci. Ďalej citoval príslušné ustanovenia zákona č. 327/2005 Z.z. a konštatoval, že žalobca bol riadne v súlade so zákonom vyzvaný a aj poučený o zákonných následkoch nedoplnenia dokladov, tieto nedoplnil, preto nebolo možné presne a úplne zistiť splnenie zákonom stanovených podmienok pre priznanie nároku. Osobitná komisia žalovaného, ktorá posúdila odvolanie žalobcu, vzhľadom na uvedené navrhla riaditeľke Centra odvolanie zamietnuť a riaditeľka Centra sa s týmto návrhom stotožnila.

IV.

Replika žalobcu k vyjadreniu žalovaného a vyjadrenie v duplike žalovaného

8. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného uviedol, že splnil všetky podmienky pre poskytnutie právnej pomoci, doložil všetky doklady, o situácii, v ktorej sa ocitol Centrum oboznámil (v súvislosti s rozhodnutím súdu v civilnom konaní o predbežnom opatrení o zablokovaní jeho majetku). V súvislosti s rozhodnutím o BSM poukázal na to, že manželka má voči nemu vyživovaciu povinnosť podľa zákona. Zopakoval tvrdenia zo žaloby.

9. Žalovaný v duplike zopakoval tvrdenia z vyjadrenia k žalobe.

V.

Záver správného súdu

10. Správne súdnictvo je upravené zákonom č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len S.s.p.), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.7.2016.

11. Podľa § 2 ods. 1 S.s.p., v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa § 6 ods. 1 S.s.p., správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

13. Úlohou správneho súdnictva v zmysle vyššie uvedených ustanovení je ochrana tých práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb, o ktorých sa koná pred orgánom verejnej správy, na ktoré nejakým spôsobom pôsobí činnosť orgánu verejnej správy alebo ktoré v konečnom dôsledku orgán verejnej správy upravuje rozhodnutím.

14. Orgány verejnej správy v predmetnej veci konali v zákonom rámci vymedzenom zákonom č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z.

15. Podľa § 10 ods. 1 tohto zákona konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosť uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

16. Z predloženého administratívneho spisu správny súd zistil, že žalobca podal dňa 15.2.2017 žiadosť o poskytnutie právnej pomoci u žalovaného vo veci podania ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, súčasťou ktorej bola aj žiadosť o predbežné poskytnutie právnej pomoci. V žiadosti žalobca označil, že nepoberá dávku a príspevky v hmotnej núdzi a je evidovaným uchádzačom o zamestnanie na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. K príjmovým pomerom manželky nevedol nič.

17. Žalovaný oznámil žalobcovi, že mu bol rozhodnutím zo dňa 22.2.2017 Sp. zn. 1N XXXX/XX-PP-KaPO R.z. XXXXX/XXXX predbežne priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci a bol mu určený advokát.

Následne výzvou zo dňa 29.3.2017 doručenu žalobcovi dňa 3.4.2017 bol žalobca vyzvaný na doplnenie údajov k žiadosti o poskytnutie právnej pomoci vzhľadom na to, že spoločne sa posudzuje aj jeho manželka a dcéra, preto mu bola uložená povinnosť v lehote desiatich dní doplniť potvrdenie o čistom príjme manželky za obdobie od júla 2016 do januára 2017, v prípade iných príjmov (napr. finančná výpomoc) mal predložiť doklady preukazujúce výšku týchto príjmov, resp. čestné vyhlásenie o ich výške. Súčasne bol poučený, že ak výzve nevyhoví a nedoplní požadované doklady a nevyjadrí sa k požadovaným skutočnostiam konanie bude podľa § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku zastavené. Výzva bola doručená žalobcovi 3.4.2017. Dňa 11.4.2017 zaslal žalobca odpoveď, v ktorej okrem iného uviedol, že akékoľvek zisťovanie informácií o jeho dcére bude považovať za nezákonné. Vo vzťahu k príjmom manželky informoval v tom zmysle, výplatné pásky nosí osobne (25.5., 23.6., 18.11.2016 a 5.1.2017) za jún, júl, august, september, december a január 2017 nemala výplatnú pásku, pričom za október, november pásku doručil, február 2017 priložil. K čestnému prehláseniu uviedol, že existuje

status manželstva. V tomto štádiu konania o jeho žiadosti nie sú obsahom administratívneho spisu žalovaného žiadne potvrdenia, doklady vzťahujúce sa k príjmom manželky žalobcu.

18. Následne Centrum ako orgán verejnej správy prvej inštancie vydal dňa 9.5.2017 rozhodnutie Sp. zn. 1N XXXX/XX-KaPO I.: XXXXX/XXXX, ktorým podľa § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku zastavil konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci, a to z dôvodu neodstránenia nedostatkov podania a nepredloženia všetkých požadovaných dokladov, údajov a vyjadrení potrebných pre posúdenie stavu materiálnej núdze. K dispozícii malo centrum čestné vyhlásenie žalobcu ešte z 24.05.2015 ohľadom príjmov rodiny, tiež potvrdenie zo dňa 7.12.2016 o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti za zdaňovacie obdobie 2016, týkajúce sa manželky žalobcu, pokrývajúce obdobie 02/2016, 03/2016, 04/2016, 05/2016, 10/2016, 11/2016. Žalobca následne spolu s odvolaním proti rozhodnutiu prvej inštancie predložil prehľad odvodovej povinnosti manželky za obdobie apríl 2017. Odvolanie žalobcu bolo predložené žalovanému na rozhodnutie a žalovaný o ňom rozhodol žalobou napadnutým rozhodnutím.

19. Žalobca k žalobe pripojil potvrdenie o odvodovej povinnosti manželky za február a marec 2017 a k replike pripojil Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti manželky za zdaňovacie obdobie 2017 týkajúce sa mesiacov 02/2017, 03/2017, 04/2017, 05/2017, 08/2017, 09/2017, 10/2017, 11/2017.

20. Ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností žalobca nesplnil povinnosť uloženú správnym orgánom, nepredložil potrebné písomné listinné dôkazy, nepreukázal všetky príjmy manželky za obdobie, ktoré bolo predmetom zisťovania žalovaného, teda júl 2016 až január 2017, keďže ním predložené doklady nepokrývajú obdobie 07/2016, 08/2016, 09/2016 a 01/2017, ale preukazujú príjmy len za iné obdobia.

21. V administratívnom spise nie je žiadne iné vyhlásenie žalobcu ohľadom príjmových potvrdení manželky, hoci mu taká možnosť poskytnutá bola zo strany žalovaného vo výzve zo dňa 29.3.2017, keďže mohol preukázať aj napr. finančnú výpomoc, alebo podať čestné vyhlásenie o výške príjmov v skúmanom období.

22. Podľa § 10 ods. 4 zákona žiadateľ je povinný uviesť v žiadosti a pri predbežnej konzultácii úplné a pravdivé údaje.

23. Zo znenia § 10 ods. 5 tohto zákona vyplýva, že Centrum rozhoduje vecne o takejto žiadosti tak, že nárok na poskytnutie právnej pomoci prizná alebo nárok neprizná, a to v závislosti od splnenia alebo nespĺnenia podmienok pre priznanie nároku.

24. Dôležité v tejto súvislosti je však aj to, že podľa § 25 ods. 1 tohto zákona na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

25. Podľa § 30 ods. 1 písm. d) zák. č. 71/1967 Zb. Správneho poriadku správny orgán konanie zastaví, ak účastník konania na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený.

26. Ako ďalej bolo poukázané v administratívnom konaní sa konanie začalo v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. podaním žiadosti - návrhu, žalobca bol vyzvaný na odstránenie jeho nedostatkov a bol poučený o následku neodstránenia nedostatkov.

27. Nedostatky návrhu špecifikované vo výzve žalovaného v určenej lehote žalobca neodstránil, z toho vyplynulo, že nastali všetky zákonom predpokladané skutočnosti pre použitie § 30 ods. 1 písm. d) správneho poriadku na zastavenie konania.

28. Správny súd posúdil povahu rozhodnutia žalovaného (v spojení s rozhodnutím Centra v prvej inštancii) z pohľadu jeho preskúmateľnosti a dňa 18. apríla 2018 pod sp. zn. 2S/47/2017-33 vydal uznesenie, ktorým odmietol žalobu a nepriznal účastníkom náhradu trov konania. Pri svojom závere vychádzal z ustanovenia § 7 písm. e) S.s.p., podľa ktorého správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej

povahy, ak nemohli byť za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania a žalobu odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. g) S.s.p. ako neprípustnú.

29. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol NS SR uznesením sp. zn. 5Sžk/18/2019 dňa 12. septembra 2019 tak, že uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/47/2017-33 zo dňa 18. apríla 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V zrušujúcom uznesení dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná.

30. V posudzovanom prípade Centrum zastavilo konanie z dôvodu, že sťažovateľ ani po výzve Centra svoj návrh v stanovenej lehote riadne nedoplnil. Uvedené nebolo možné odstrániť ani prípadnou súčinnosťou Centra, napr. dopytom u sociálnej poisťovni a uvedený nedostatok žiadosti a jej príloh naďalej bránil Centru meritóme rozhodnúť. Správny súdny poriadok v § 7 vymedzuje rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nepodliehajú prieskumu správnymi súdmi, resp. sú z nich vylúčené. V tomto negatívnom vymedzení právomoci správnych súdov zákon vymenováva aj rozhodnutia orgánu verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli byť za následok ujmu na subjektívnych právach účastníkov konania. Správne konanie bolo zastavené práve z dôvodu nečinnosti žiadateľa pri odstraňovaní väd žiadosti aj napriek poučeniu Centra.

31. Za daných okolností kasačný súd mal preukázané, že v prípade rozhodnutia Centra o predbežnom nároku na poskytovanie právnej pomoci, sa jedná o procesné rozhodnutie, ktoré nepodlieha súdnemu prieskumu podľa § 7 písm. g/ S.s.p.. Toto však nebolo predmetom konania, keďže napadnuté rozhodnutie sa týkali už nároku na poskytnutie právnej pomoci. V prípade napadnutého rozhodnutia Centra, ktorým zastavil konanie o poskytnutí právnej pomoci sťažovateľovi (žadateľovi) ide o rozhodnutie, ktorým sa administratívne konanie končí, preto aj Centrum správne uviedlo v poučení, že toto rozhodnutie je podľa § 177 anasl. S.s.p. preskúmateľné súdom. Z toho dôvodu krajský súd nesprávne vyhodnotil toto rozhodnutie ako procesné a spadajúce pod výpočet rozhodnutí uvedených v § 7 S.s.p. S poukazom na uvedené je nutné konštatovať, že napadnuté rozhodnutie žalovaného podlieha súdnemu prieskumu a krajský súd sa touto vecou musí meritóme zaoberať.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky sťažovateľa vznesené v kasačnej sťažnosti za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie podľa § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil a vec vrátil správne súdu na ďalšie konanie.

33. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne krajský súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods.3 S.s.p.).

34. Na základe zrušujúceho uznesenia NS SR vytýčil vo veci samej pojednávanie, na ktorom opätovne vec posúdil a dospel k jednohlasnému záveru, že žaloba nie je dôvodná, preto ju podľa § 190 S.s.p. zamietol, pričom vychádzal z právneho názoru vysloveného NS SR vo veciach 10Sžk/20/2019 zo dňa 16. mája 2020 a 6Sžk/32/2019 zo dňa 21.04.2020.

V predmetných veciach, kde ide o obdobnú, resp. totožnú skutkovú situáciu NS SR konštatoval, že kasačný súd dáva do pozornosti, že zákonodarca v zákone o právnej pomoci upravuje predmet a rozsah právnej pomoci, ako aj podmienky jej priznania vo vzťahu k žiadateľom a pôsobnosť a úlohy orgánov verejnej správy pri rozhodovaní o žiadosti na poskytnutie právnej pomoci. Zákon sa vzťahuje nielen na ochranu zdravých fyzických osôb nachádzajúcich sa v materiálnej núdzi, ale z obsahu jeho právnej úpravy jednoznačne vyplýva, že sa vzťahuje na sociálne odkázané fyzické osoby, ktoré za splnenia zákonom ustanovených podmienok sa nachádzajú v takej sociálnej, finančnej a majetkovej situácii, ktorá im neumožňuje zabezpečenie právnej pomoci na ochranu ich práv a právom chránených záujmov, teda aj osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Cieľom zákonodarcu je zabezpečiť reálny prístup k Ústavou Slovenskej republiky deklarovaným právam fyzických osôb a harmonizovať právo Slovenskej republiky s právom Európskeho spoločenstva všetkým fyzickým osobám, ktoré sa ocitli v materiálnej núdzi bez rozdielu, teda bez diskriminácie, založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľame, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod, alebo iné postavenie.

35. Zákonodarca ustanovuje kritériá, podľa ktorých sa posudzuje oprávnenosť žiadateľov o právnu pomoc, aby sa predišlo jej zneužívaniu neoprávnenými osobami. Kládie základy inštitucionálneho zabezpečenia posudzovania žiadostí a samotného poskytovania právnej pomoci, zakotvuje postup pri

žiadaní o poskytnutie právnej pomoci, rozhodovanie o jej poskytnutí a možnosť jeho preskúmania súdom. Materiálnu núdzu ustanovuje ako jednu z podmienok práva na poskytnutie právnej pomoci tak, že hranicu materiálnej núdze ustanovuje na úrovni 1,4 násobku sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a jej ďalšiu podmienku, že žiadateľ si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojim majetkom. Zákonodarca týmto zákonom súčasne splnil povinnosť transpozície smernice Rady č. 2003/8/ES zo dňa 27.01.2003 na zlepšenie prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch (ďalej len „smernica“), a teda harmonizácie s právom Európskeho spoločenstva a Európskej únie.

36. Štát žiadnym spôsobom negatívne nezasahuje do práva na súdnu a inú právnu ochranu. Práve naopak, preberá na seba pozitívny záväzok vo vzťahu k občanom v núdzi, a to v rozsahu, ktorý je prijateľný z hľadiska dlhodobej udržateľnosti, keďže by bolo neúnosné poskytovať právnu pomoc tohto druhu v absolútne všetkých prípadoch, t. j. bez stanovenia hranice odkázanosti a bez stanovenia rozsahu oblastí, v ktorých sa právna pomoc poskytuje (t. j. systémom „každému a vo všetkom“), pozitívny záväzok štátu, ktorý tento na seba dobrovoľne preberá, sa však vzťahuje na zabezpečenie uplatnenia práva na súde prostredníctvom priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci v obmedzených prípadoch.

37. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi.

38. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

39. Vo svetle uvedeného dáva kasačný súd do pozornosti, že preskúmaním veci zistil, že predmetom konania je procesný postup krajského súdu, ktorý po tom ako zistil, že sťažovateľ opakovane nevyzval žalobcu ako oprávnenú osobu v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f) zákona o poskytovaní právnej pomoci na doplnenie ďalších dokladov preukazujúcich, že nemal v posudzovanom období príjem, rozhodnutie sťažovateľa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

40. Kasačný súd zároveň dospel k zisteniu, že o predmete konania v obdobnej veci už rozhodol kasačný súd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžk/32/2019 zo dňa 21.04.2020 v právnej veci žalobcu proti sťažovateľovi, v ktorom bol rozsudok krajského súdu o zrušení rozhodnutia žalovaného zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie s nasledovným odôvodnením:

Kasačný súd uvádza, že krajský súd v danej veci bez podrobnejšej právnej argumentácie označil postup žalovaného za prísne formalistický, pričom sťažovateľa zaviazal vyzvať žalobcu na doplnenie chýbajúcich dokladov, opätovne ho poučiť o následkoch nepredloženia týchto dokladov a vo veci opätovne rozhodnúť.

Z obsahu administratívneho spisu však bezpochyby vyplýva, že žalobca bol Centrom vyzvaný na doplnenie údajov v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Vo výzve boli uvedené doklady, ktoré mal predložiť a zároveň bol upozornený, že ak v určenej lehote nedoplní požadované doklady a nevyjadrí sa k požadovaným skutočnostiam, Centrum podľa § 30 ods. 1 písm. d/ správneho poriadku konanie nároku na poskytnutie právnej pomoci zastaví. Správny orgán zastavil konanie vzhľadom na to, že žalobca nedoručil v 10 dňovej lehote všetky dokumenty k žiadosti a to: žiaden z dokladov a vyjadrení požadovaných pre účely zrejmej bezúspešnosti sporu, neuviedol všetkých jeho súčasných zamestnávateľov a zamestnávateľov spoločne posudzovaných osôb, nepredložil potvrdenie o čistom príjme W. T. za požadované obdobie, nepredložil potvrdenie o čistom príjme jeho manželky od júla 2016 do októbra 2016 (informácie uviedol v rámci odvolania), nepredložil doklady alebo čestné vyhlásenie o výške v prípade iných príjmov za požadované obdobie.

Kasačný súd je toho názoru, že krajský súd bez podrobnejšieho zdôvodnenia zaviazal žalovaného postupovať rovnako ako to urobil už administratívnom konaní, pričom uvedený postup zároveň označil

za prísne formalistický. Takýto záver sa javí ako nezrozumiteľný a zmätočný. Správny orgán postupoval v súlade so zákonom, keďže ustanovenie § 30 ods. 1 písm. d/ správneho poriadku mu ukladá povinnosť zastaviť konanie v prípade ak účastník konania na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený.

Kasačný súd uzatvára, že podľa jeho právneho názoru žalované správne orgány vo veci vykonali dostatočné dokazovanie, vo veci náležite zistili skutkový stav a vyvodili z neho aj správne právne závery. Preto s poukazom na ust. § 462 ods. 1 SSP preskúmaný rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude krajský súd viazaný právnym názorom kasačného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 469 SSP). “

41. Vo svetle uvedeného kasačný súd dospel k záveru, že aj v predmetnej právnej veci krajský súd bez detailnejšej právnej argumentácie ustálil, že postup sťažovateľa bol prísne formalistický s tým, že sťažovateľa zaviazal vyzvať žalobcu na doplnenie chýbajúcich dokladov, opätovne ho poučiť o následkoch nepredloženia týchto dokladov a vo veci opätovne rozhodnúť. Kasačný súd má z obsahu administratívneho spisu za zistené, že potom, čo žalobca požiadal o poskytnutie právnej pomoci žiadosťou doručenou sťažovateľovi dňa 27.08.2015, bol sťažovateľom vyzvaný na doplnenie údajov v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Vo výzve sťažovateľ uviedol doklady, ktoré má žalobca predložiť a zároveň žalobcu upozornil, že ak v určenej lehote nedoplní požadované doklady, resp. nepožiadá o predĺženie tejto lehoty, rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci. Vzhľadom na to, že žalobca nedoručil v 15 dňovej lehote, ktorá mu uplynula dňa 21.11.2016 všetky dokumenty k žiadosti - potvrdenie o čistom príjme spoločne posudzovanej osoby (manželky) od júna 2016 do septembra 2016, sťažovateľ rozhodol o odňatí nároku na poskytovanie právnej pomoci žalobcovi.

42. V súvislosti s vysloveným právnym názorom NS SR v uvedených veciach správny súd považoval za dostatočne zistený skutkový stav žalovaným, ktorý totožne ako prvostupňový správny orgán dospel k záveru, že žalobca na základe viacnásobných výziev správneho orgánu, ktorý ho vyzýval na splnenie si povinnosti - predložiť správne orgánu požadované doklady nesplnil svoju povinnosť a požadované doklady nepredložil.

43. Správny súd má za to, že prvostupňový správny orgán výzvou zo dňa 29.03.2017 postupoval v súlade so zákonom, keď konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci zastavil podľa § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku potom, ako bol náležite žalobca poučený o následkoch zastavenia konania. Žalovaný ako odvolací orgán postupoval zákonne a prvostupňové rozhodnutie ako správne potvrdil, pričom vydal rozhodnutie na základe dostatočne zisteného stavu veci, odôvodnené a vydané v súlade so zákonom.

44. Správny súd na základe právneho názoru vysloveného v zrušujúcom uznesení NS SR 5Sžk/18/2019 z 12. septembra 2019, , ako aj v rozhodnutiach NS SR v obdobných veciach 10 Sžk/20/2019 z 26.05.2020 a 6Sžk/32/2019 z 21.04.2020 rozhodol tak, že žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 S.s.p. zamietol.

45. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 S.s.p. a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. O trovách kasačného konania, v ktorom bol žalobca úspešný rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením vyšším úradníkom.

46. Tento rozsudok prijal senát v pomere 3:0 hlasov (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu, ktorú je potrebné podať na Krajský súd v Prešove (§ 443 ods. 2 písm. c/ v spojení s § 444 ods. 1 S.s.p.), a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

V kasačnej sťažnosti sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 57 ods. 1, 2 S.s.p.) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 S.s.p.

sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 S.s.p.).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 1 S.s.p.). Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov podľa § 449 ods. 2 S.s.p.

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, ak tento zákon neustanovuje inak (ustanovenie § 443 ods. 1 v spojení s ustanovením § 444 ods. 1 S.s.p.).

V kasačnej sťažnosti sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 57 ods. 1, 2 S.s.p.) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 S.s.p. sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 S.s.p.).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 1 S.s.p.). Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.